

Inleiding Wijkjaarplannen 2017

Het Wijkwerk in Doetinchem is, en blijft ook in 2017, volop in ontwikkeling. Aan de terugblikken die u in de plannen kunt lezen, is te zien dat de werkmethode goed verankerd is en dat er weer een veelheid aan klussen en projecten is geklaard in de Wijkwerksamenwerking tussen bewoners en professionals. Alle reden dus om op deze voet voort te gaan.

Tegelijkertijd blijft het steeds noodzakelijk om in te spelen op actuele ontwikkelingen.

De overheveling van sociale verantwoordelijkheden van het Rijk naar de gemeenten is zo'n ontwikkeling, en geen kleintje ook. De gevolgen daarvan zullen in 2017 blijven vragen om creativiteit. Dat kansen die dit rondom zorg en leefbaarheid biedt, zijn zeker nog niet allemaal al benut zijn. Vooral initiatieven uit de samenleving en de samenwerking in de wijknetwerken zijn daarbij de basis voor verdere praktische verbeteringen. De wijkjaarplannen 2017 maken dat duidelijk.

Samenwerking

Voor 2017 is samenwerking dan ook het sleutelwoord.

1. Onder de titel Samenwerken in Doetinchem hebben actieve bewoners, bestuurders en ambtenaren benoemd dat dat een permanent leerproces is voor alle partijen. Daarom verdient dat leren een duidelijke(r) plek in onze gemeenschap. Op basis van de evaluatie van enkele projecten, zullen begin 2017 de belangrijkste concrete leerpunten benoemd worden, waar we gezamenlijk een vorm van training voor gaan maken.
2. Mensen die met een idee of initiatief aan de slag willen, moeten makkelijker een plek kunnen vinden waar zij op weg geholpen worden. Zowel ervaringsdeskundige bewoners als officiële partijen zijn daar straks te vinden. En 'daar' is dan zowel een echte plek (denk bijvoorbeeld aan de wijkcentra) als een plek op internet.
3. De herkenbaarheid van de professionals in de wijk is een essentieel onderdeel van de sociale cohesie. Het contact met de bewoners kan nog vanzelfsprekender dan nu.
4. Iedereen in de wijk moet het terechte gevoel hebben ertoe te doen en met zijn of haar ideeën gehoord te worden. Het streven is daarom om de wijkjaarplannen nog nadrukkelijk samen te maken. Dit jaar gaan we daarvoor nog meer dan tot nu toe de boer op.

Jaarthema's

De kern van het Wijkwerk is maatwerk. De wijknetwerken houden de vinger aan de pols. Vroegtijdig op signalen inspelen, en zodoende **preventief werken**, is ons reguliere werk. De uitwerking daarvan vindt per wijk apart in de voorliggende jaarplannen terug. Natuurlijk zijn er daarbij **vaste onderwerpen** die (bijna) altijd (bijna) overal spelen, zoals jongeren, ontmoeting of veiligheid. Die vinden we dus ieder jaar in zo'n beetje ieder jaarplan terug.

En er zijn onderwerpen die tijdelijk extra aandacht vragen, maar wel in meerdere wijken tegelijk een **thema** zijn.

Voor 2017 zien wij de navolgende thema's, die dus niet per se in iedere wijk in het jaarplan staan, maar wel in de meeste.

A. **Betrekken bewoners bij wijkprogrammering**

De kerntaak van Wijkwerk was altijd al om samen met de bewoners te werken aan een optimale leefomgeving. Na de overheveling van rijkstaken naar gemeentelijk niveau in 2015, zijn inmiddels de wijknetwerken heringericht (met name door de komst van de buurtcoaches). Tijdens een werkbijeenkomst in 2016 is dit door de wijkprofessionals ook echt omarmd als een nieuwe fase. Omdat op lokaal niveau nu meer geregeld mag en moet worden, is het logisch de bestaande samenwerking met de

bewoners verder daarvoor te versterken. Per wijk is benoemd hoe dat aangepakt gaat worden.

B. Verwarde personen

Zonder in ingewikkelde definitiediscussies te willen komen, is de stellige indruk dat in de meeste wijken de overlast door verwarde personen is toegenomen. Dat blijkt ook uit politiecijfers. Het aantal incidenten waar de politie aan te pas kwam steeg van 348 in 2015 naar 459 in 2016. Dit lijkt samen te hangen met de onder A al genoemde overheveling van rijkstaken, waardoor mensen met psychische problemen minder vaak in een beschermde omgeving verblijven en (dus) in een gewone straat komen of blijven wonen. Wijkwerk ziet dit als een positieve ontwikkeling. Maar ook als leerproces. Hoe gaan we met elkaar om als iemand 'moeilijk gaat doen'? Waar trekken we grenzen? Wat spreken we hierover af met elkaar? In 2017 willen we proberen om op dat soort vragen antwoord te geven.

C. Verkeersveiligheid

Helaas is dit in Doetinchem eigenlijk niet echt een tijdelijk thema. Al sinds jaar en dag blijkt uit onderzoeken dat onze bewoners de verkeersveiligheid in hun omgeving (al te vaak als matig tot slecht ervaren. Er is daarom al veel energie en geld gestoken in verbetering. Doetinchem loopt dan ook statistisch niet uit de pas. Maar scoort daarmee nog steeds geen voldoende in de beleving van de bewoners. Deels ligt de oorzaak in gedrag (te hard rijden, bijvoorbeeld, is vaak te wijten aan buurtbewoners zelf). Aandacht voor gedragsverandering kan en moet daarom ook dit jaar breed worden aangepakt. Het daadwerkelijk herinrichten van verkeersplekken heeft meestal zeer plaatsgebonden inzichten nodig, en leent zich daarom vooral voor overleg op buurt- en wijkniveau.

Deze jaarplannen vormen een dynamisch werkdocument. Ze zijn dus nadrukkelijk niet hier in beton gegoten. Plannen kunnen veranderen, er kunnen nieuwe ideeën bijkomen en er kunnen dingen helaas ook niet gaan zoals de bedoeling was. Mocht u in de loop van het jaar willen weten hoe de zaken gaan, of nog mooier, een bijdrage kunnen leveren, neem dan vooral contact op met een van ons.

Met vriendelijke groet, namens de wijknetwerken,

De wijkregisseurs

- Lutske Jepma, De Huet; Dichteren (Zuid) (j.jepma@doetinchem.nl)
- Albert Ordelman, Centrum (a.ordelman@doetinchem.nl)
- Tamara Otten, Gaanderen; Schöneveld (t.otten@doetinchem.nl)
- Paul van der Lee; beleid en bovenwijkse zaken (p.vanderlee@doetinchem.nl)
- Rody Poelhuis, Noord; Oosseld (r.poelhuis@doetinchem.nl)
- Geert Wanders, Wehl; Overstegen (g.wanders@doetinchem.nl)

Schöneveld

1. Terugblik 2016

Wijkprogramma Samen Sterk in Schöneveld

Het wijknetwerk werkt al weer een tijd met diverse (wijk)partners aan de wijkprogrammering Samen Sterk in Schöneveld. Dat is een gezamenlijke ambitie om in de wijk een prettig en gezond (inclusief financieel) leef- en werkklimaat voor wijkbewoners en (wijk)partners te realiseren. Het is ontstaan vanuit een pilot in samenwerking met gemeente Doetinchem en Markenheem. De pilot is in het voorjaar 2016 officieel afgerond maar de werkwijze en gedachtegang achter Samen Sterk in Schöneveld blijft bestaan. Samen sterk in Schöneveld is gebaseerd op drie centrale maatschappelijke thema's: Prettig Wonen, Gezond Leven en Gewoon meedoen.

Door uitvoering van verschillende projecten die vallen onder deze thema's wordt gewerkt aan het realiseren van deze gezamenlijke ambitie:

1. Levensloopbestendig maken van woningen en woonomgeving o.a. door inzet van thuishetchnologie zodat bewoners langer kunnen blijven wonen. (Site woondiensten gaat in 2017 inventariseren welke behoefte er is qua woningrenovatie in de wijk.)
2. Realiseren van een Belevingswoning in Schöneveld (inclusief programmering, tuinontwerp en aanleg)
3. Realiseren multifunctionele (woon/zorg)centrum Schavenweide als kloppend hart van de wijk
4. Ontwikkelen van een wijkdienstenaanbod, twee wensbomen zijn geplaatst in de wijk waarbij al diverse wensen in vervulling zijn gegaan.
5. Realiseren wijkdienstencentrum (werk-leeromgeving c.q. zinvolle dagbesteding)
6. Ondersteuning en inzet mantelzorg /mantelzorgcarrousel
7. Realiseren dementievriendelijke wijk
8. Aanpak sociaal isolement in de wijk (De eerder genoemde wensboom kan hierin iets betekenen. Maar ook de scootmobielpool die in oprichting is.)
9. Aanpak wijkgerichte gezondheidsbevordering

Activiteitenoverzicht

Afgelopen jaar is er een totaaloverzicht gemaakt van alle activiteiten die door de verschillende instanties in de wijk worden georganiseerd. Van bingo, schilderen tot sportactiviteiten. Dit wordt zeer gewaardeerd en krijgt in 2017 ook een vervolg.

Belevingswoning

De Belevingswoning Schöneveld opende begin april 2016 haar deuren. In deze Belevingswoning kunnen inwoners ervaren hoe hun eigen woning geschikt gemaakt kan worden voor de toekomst. Want als je prettig woont, wil je graag zo lang mogelijk in je vertrouwde omgeving blijven. Vanuit de programmering Samen Sterk in Schöneveld en de programmaliijn Levensloopbestendig maken van woningen en woonomgeving was het idee ontstaan om mensen echt te kunnen laten ervaren hoe een bepaald product werk of hoe een aanpassing aan de woning eruit kan zien. Inwoners kunnen hier allerlei snuffjes en handigheidjes ervaren. De mogelijkheden die de Belevingswoning biedt zijn niet allemaal even technisch maar zijn veelal ook gewoon praktisch van aard. Daarnaast kunnen studenten en cliënten van Graafschap College, Prakticon en Elver werkervaring opdoen op verschillende voor hen interessante gebieden. De Belevingswoning is voor iedereen toegankelijk. Ook als iemand geen hulp nodig heeft, maar gewoon vast wilt nadenken over de toekomstbestendigheid van de woning. Daarnaast ligt er een programmering van te geven workshops en voorlichtingsbijeenkomsten in de woning. En is er een werkgroep van Buurtplein die meedenkt over hoe de woning nog

beter ingezet kan worden. Er is een planning gemaakt welke wijken wanneer actief worden uitgenodigd om een bezoek te brengen aan de belevingswoning. In 2016 hebben diverse andere gemeentes en instellingen interesse getoond in de woning.

Bredeschoolnetwerk

De openbare basisschool Hogenkamp heeft zich niet aangesloten bij een bestaand Brede schoolnetwerk. De vraag is steeds of dit een meerwaarde zou zijn voor obs Hogenkamp. School Hogenkamp is op zoek naar meer verbinding met de wijk en zoekt daarin met verschillende partners meer samenwerking. Het wijknetwerk stimuleert hen daarbij. Bovendien is de school ook op zoek naar meer ruimte om te kunnen voldoen aan het te verwachte aantal leerlingen. Momenteel is er een uitbreiding/verbouwing van de school gepland. Daarnaast heeft de school de wens om een voorschoolse voorziening in school te vestigen. Deze voorziening is momenteel niet aanwezig in de wijk. Komend jaar wordt, i.v.m. de verbouwing, nauw contact gehouden om met elkaar alert te blijven op de verkeersafwikkeling nabij school. Verder wordt onderzocht of samengaan met BSN school De Pas een optie is.

Projectgroep Schöneveld Noord

Bewonersgroep Schöneveld Noord is ook in 2016 weer zeer actief geweest voor de wijk.

Acties/projecten voor 2016 zijn geweest: d

- Diverse acties op het gebied van verkeer en verkeersveiligheid (VVN buurtlabel Schöneveld Noord), zo is er een gedeelte van een gele voetpad aangelegd en is de verkeersveiligheid van kinderen rondom de speeltuin aangepakt.
- Verder is er aandacht geweest voor de achterpaden en uiteraard is de jaarlijkse burendag georganiseerd.
- Daarnaast is er veel tijd en energie gestoken in de organisatie van diverse kinderactiviteiten. Echter bereiken ze met deze activiteiten ook andere doelgroepen. Kinderactiviteiten voor 2016 waren: Sint Maarten, Halloween, Sinterklaas, en knutselen met ouderen. Met sommige activiteiten is er een nauwe samenwerking met de Speeltuinenvereniging Schöneveld.
- Daarnaast zijn er in 2016 twee wijkkranten verschenen.

Het wijknetwerk ondersteunt en faciliteert de projectgroep daar waar nodig.

Verkeersveiligheid

Verkeersexamen is ook dit jaar geweest bij obs Hogenkamp (theoretisch/praktisch)

Daarnaast zijn er gesprekken geweest met de verkeersouders, wijkagent en verkeersdeskundige van de gemeente over de verkeersveiligheid van leerlingen van obs Hogenkamp tijdens het halen en brengen. De hoeveelheid geparkeerde auto's pal voor de deur van de school zorgt ervoor dat kinderen geen overzicht hebben en dat maakt het onveilig. Gezamenlijk wordt bekeken of we tot een werkende oplossing kunnen komen. Ook al heeft dit veelal met gedrag van mensen te maken.

Daarnaast zijn er in Schöneveld Noord diverse verkeersacties geweest mede georganiseerd door de projectgroep Schöneveld Noord.

Doetebol

Tegenwoordig is 'participatie' een trend. Maak je wijk leuker of groener, neem initiatief, spreek je burens aan en vraag bij de gemeente wat mogelijk is. Na vertrek van kippenslachterij Esbro en de aanleg van de Oostelijke randweg, zagen bewoners van de Spoorstraat dan ook een kans. Zij wilden graag NATUUR terug. En kwamen met een plan.

Aan de rand van de Ruige Horst zien we allereerst een uitdagende speelplek voor kinderen: robuust en met natuurlijk materiaal waar kinderen zelf kunnen pionieren. Buitenspelen 2.0 dus, als tegenhanger van de digitale wereld vol computers en games. Tevens een plek met eetbaar

groen, hagen met bessen en noten, appelbomen en bloemen. Dit alles trekt vanzelf dieren, zoals eekhoorns, vogels, vlinders en bijen aan, want biodiversiteit is voor de Ruige Horst belangrijk. Een groene ruimte dus waar wijkbewoners elkaar ontmoeten, samenwerken en waar activiteiten plaatsvinden. Samen met enkele kinderen zijn de enthousiaste bewoners naar de gemeente gegaan met hun plan. Na een aantal buurtbijeenkomsten is Stichting Doetebol opgericht. Deze stichting is verantwoordelijk voor 't ontwerp, de aanleg en het onderhoud van natuurpark Doetebol. De stichting wordt daarbij ondersteund en gefaciliteerd door het wijknetwerk Schöneveld en de gemeente Doetinchem.

Wijkkrant Schöneveld

Ook in 2016 zijn er twee wijkkranten verschenen. De wijkkrant is gemaakt door bewoners en ook voor alle bewoners van Schöneveld en wordt erg gewaardeerd. De huidige redactie bestaat uit 3 personen en daarnaast ondersteuning van het wijknetwerk. Het is de bedoeling dat meerdere inwoners uit de wijk zich aansluiten bij de redactie.

2. Signalen/thermometer

Sinds enkele jaren is Schöneveld aan het eind van een wijkcyclus waardoor er veel nieuwe instroom is geweest van mensen met verschillende leefstijlen/culturen. Dit brengt de nodige wrijving met zich mee. Dankzij de inzet van de afgelopen jaren neemt de tevredenheid onder bewoners over het algemeen toe. Schöneveld is een rustige wijk. Wel blijkt dat het aantal verwarde personen toeneemt. Uit de laatst gehouden lemonenquête komt naar boven dat o.a. de verkeersveiligheid nog wat te wensen over laat.

In Schöneveld-Noord is een groep van zo'n 10 bewoners actief onder de naam Projectgroep Schöneveld-Noord. Zij zetten zich in om de buurt leefbaar te houden, goede onderlinge contacten met bewoners te hebben, maar ook met professionals uit de wijk. Langzaam zie je dat bewoners uit het zuiderlijke deel van de wijk zich ook actief willen inspannen voor hun eigen buurt. Zo is in 2016 Stichting Doetebol opgericht in het zuiderlijke deel. Steeds meer zie je mooie samenwerkingsverbanden ontstaan.

3. Prioriteiten voor 2017

Voor het jaar 2017 is voor Schöneveld gekozen voor de volgende prioriteiten die nader uitgewerkt zijn/worden in projectplannen:

Wijkplan Samen sterk in Schöneveld

Voor hechte dorpen is het soms de normaalste zaak van de wereld om een dorpsplan te maken met alle inwoners. Mensen zijn betrokken en willen graag het beste voor hun dorp. Bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisatie werken samen aan nieuwe manieren om voorzieningen in hun dorp overeind te houden. Zij weten als geen ander dat burgerinitiatieven echt kunnen slagen. In een wijk is dat niet altijd vanzelfsprekend. Toch komt het ook voor dat actieve en enthousiaste inwoners van een wijk kansen zien om met een Wijkplan bijvoorbeeld de sociale cohesie in hun wijk te verbeteren of de voorzieningen weer op peil te brengen of te behouden. Komend jaar gaat een werkgroep tijdens een eerste bewonersbijeenkomst kijken of er behoefte is om een dergelijk Wijkplan Schöneveld te maken. Aan de hand van een aantal thema's wordt gekeken wat de wensen en behoeftes zijn. Gekeken wordt of de werkgroep ondersteunt kan worden door DKK / Zorgbelang. Het wijknetwerk faciliteert en neemt deel aan de werkgroep.

Wijkprogrammering Samen Sterk in Schöneveld

De programmalijnen Prettig Wonen, Gezond Leven en Gewoon meedoen blijven van kracht. De samenwerking met diverse wijkpartners en bewoners in allerlei projecten en overleggen

verder uitbouwen en waar nodig ook uitvoeren. Dit alles hangt uiteraard ook samen met het te ontwikkelen Wijkplan Samen Sterk in Schöneveld.

JOGG wijk Schöneveld

Een onderdeel van de Wijkprogrammering is wijkgerichte gezondheidsbevordering en JOGG. JOGG (Jongeren op gezond gewicht) is een landelijke beweging die jongeren (0-19 jaar), hun ouders en omgeving bewust maakt van de voordelen van een gezonde leefstijl. In een JOGG-gemeente werken alle lokale partijen uit onderwijs, zorg, bedrijfsleven, sport, recreatie, woningbouw, welzijn en media samen om gezond eten en bewegen voor jongeren gemakkelijk en aantrekkelijk te maken. De kracht van de beweging is dat de boodschap zo in alle levensdomeinen van jongeren terugkomt en wordt herhaald. De gezonde keuze wordt daarmee de makkelijke keuze. Vier wijken zijn in Doetinchem benoemd tot JOGG wijk/dorp: Gaanderen, Noord, Overstegen en Schöneveld. Hopelijk vindt in 2017 de uitvoering in Schöneveld plaats.

Belevingswoning

Zie terugblik. De belevingswoning wordt nog tot oktober 2018 als belevingswoning ingezet. Komend jaar blijft het een uitdaging om interessante workshops en voorlichtingsbijeenkomsten te organiseren. Met elkaar maken we de woning tot een succes.

Overige klussen / aandachtsgebieden

Projectgroep Schöneveld Noord

De bewonersgroep Projectgroep Schöneveld Noord blijft zich inzetten voor hun deel van de wijk om meer onderlinge samenwerking en betrokkenheid te creëren. Dit doen zij door het organiseren van verschillende activiteiten/projecten waaraan veelal een goed doel is gekoppeld. Afgelopen jaar hebben zij zich met name gericht op buurtbewoners uit Schöneveld Noord maar willen graag het Zuidelijke deel van de wijk er ook bij betrekken. Inmiddels is er goed contact met de vrijwilligers van Stichting Doetebol en wordt gezocht naar meer samenwerking en afstemming. De Projectgroep Schöneveld Noord participeert ook in het project Wijkplan Schöneveld.

Stichting Doetebol

Doetebol is een belevingspark in Schöneveld met robuuste speelnatuur waar kinderen en wijkbewoners elkaar ontmoeten en met natuurlijke materialen spelen. Het park is nog in oprichting en de tweede fase is inmiddels gestart. De stichting werkt hierbij samen met buurtbewoners, nabijgelegen scholen, overige opleidingsinstanties en gemeente. Stichting Doetebol zoekt samen met het wijknetwerk naar diverse samenwerkingsverbanden in de wijk. Zo wordt de samenwerking met Projectgroep Schöneveld Noord aangehaald en participeren ze in het project Wijkplan Schöneveld.

Speeltuinvereniging Schöneveld

De speeltuinvereniging bestaat in 2017 zestig jaar! Bekijken welke rol de speeltuin kan spelen in de wijk.

Eenzaamheid, mantelzorg

Eenzaamheid en mantelzorg heeft onze aandacht. Naast de projecten in de wijkprogrammering heeft Buurtpleinbv dienstenkaarten van deze onderwerpen. Daarnaast is er ook aandacht voor financiële problemen en dagbesteding.

Verwarde personen

We zien een toename van het aantal verwarde personen in de wijk. In 2017 willen we signalen nog meer delen met de wijkpartners om de overlast voor de wijkbewoners te beperken.

Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid nabij OBS Hogenkamp en overige instellingen aan de Lohmanlaan hebben onze aandacht.

Aandachtsgebieden buurtcoaches:

Financiën, Dagbesteding, Geestelijke gezondheid, Leefbaarheid, Jeugd en opvoeden, Huisvesting, Eenzaamheid, Preventie en verbinden.

Zie bijlage voor meer informatie, verkrijgbaar via wijkregisseur Tamara Otten (t.otten@doetinchem.nl).